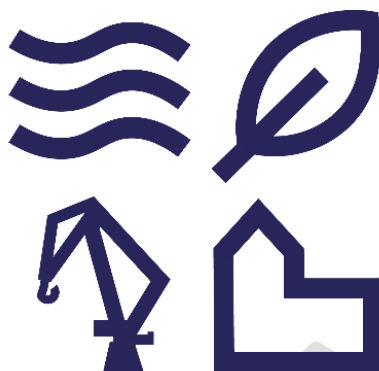

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

KARTA KRAJOBRAZU

Nazwa krajobrazu: **Lasy bytowskie w rejonie Cechyny**
Kod krajobrazu: 22-314.47-20
Położenie (gmina): Parchowo (w.), Bytów (m-w), Studzienice (w.)
Krajobraz priorytetowy: TAK

Krajobraz priorytetowy – Lasy bytowskie w rejonie Cechyny

Krajobraz priorytetowy Lasy bytowskie w rejonie Cechyny jest szczególnie cenny pod względem przyrodniczym, fizjonomicznym i krajobrazowym ze względu na występowanie unikatowych w skali Polski jezior lobeliowych, cechuje się wysoką przydatnością do uprawiania turystyki i rekreacji.

Fot. 1. Widok lotniczy na faliste pastwiska śródleśne w okolicy osady Ociaskowo

KARTA CHARAKTERYSTYKI KRAJOBRAZU

Moduł I. – IV. opracowany zgodnie z Tabelą 4. zał. nr 3 Rozporządzenia

Moduł I. Metryczka ogólna krajobrazu		
Kod krajobrazu	22-314.47-20	
Powierzchnia krajobrazu	22,6 km ²	
Typ krajobrazu	3 – Leśne	
Podtyp krajobrazu	3b – Z przewagą siedlisk lasowych	
Typ rzeźby terenu	C – Krajobrazy pagórkowate	
Kod mezoregionu	314.47	
Nazwa mezoregionu	Pojezierze Bytowskie	
Typ krajobrazu naturalnego*	1-1-2 glacialne pagórkowate	Położenie administracyjne
Kod podokręgu geobotanicznego**	A.4.4.f	Województwo: pomorskie
Nazwa podokręgu geobotanicznego**	Bytowski	Powiat: bytowski
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej**	Uboga buczyna niżowa / Acydofilny pomorski las bukowo-dębowy / Niżowy łęg jesionowo-olszowy	Gmina: Parchowo (w.), Bytów (m-w), Studzienice (w.)
Kod regionu historyczno-kulturowego***	I.A.2	Data opracowania zidentyfikowanego krajobrazu
Typ regionu historyczno-kulturowego***	Ziemia Bytowska	15/11/2024

* Richling A., Ostaszewska K., 2005, Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa (z późniejszymi zmianami Solon J.)

** Matuszkiewicz J.M., 1993, Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne polski, Prace Geograficzne, IGI PAN, Warszawa

*** Plit J., 2016, Krajobrazy kulturowe Polski i ich przemiany, Prace Geograficzne, IGI PAN, Warszawa

Moduł II. Cechy analityczne			
Lp.	Cecha	Wskaźnik	Wartość
Blok 1. Cechy charakterystyczne typologiczne			
1.	A10	A10a	1,08
2.	A2	A2a	10
3.	A2	A2c	3,02
4.	A3	A3a	10
5.	A3	A3b	57,98
6.	A3	A3d	7,55
7.	A7	A7a	0,34
8.	A7	A7b	1,61
9.	A8	A8a	79,21
10.	A8	A8b	3,59
11.	A8	A8c	6,88
12.	A8	A8e	9,78
13.	A8	A8f	0,45
14.	A8	A8g	5,29
Blok 2. Cechy unikatowe			
1.	A2	A2b	0,27

Moduł III. Cechy syntetyczne	
Cecha	Wartość wskaźnika
Swojskość****	-
Tożsamość****	-
Tradycja	I
Funkcje podstawowe krajobrazu	4B,2
Funkcje uzupełniając krajobrazu****	9B

**** wypełnia się fakultatywnie

Moduł IV. Wyniki porównania z innymi krajobrazami		
Cecha	Wskaźnik	Porównanie ze wszystkimi krajobrazami tego samego podtypu w województwie
A10	A10a	1,32
A2	A2a	0,74
A2	A2c	-0,1
A3	A3a	-0,09
A3	A3b	-0,34
A3	A3d	-0,74
A7	A7a	-0,44
A7	A7b	0,54
A8	A8a	-1,07
A8	A8b	0,06
A8	A8c	0,26
A8	A8e	2,63
A8	A8f	-0,2
A8	A8g	-0,03

KARTA OCENY KRAJOBRAZU

Ocena krajobrazu wraz z opisem walorów opracowane zgodnie z Tabelą 1. zał. nr 4 Rozporządzenia.

Ocena krajobrazu		
Kod krajobrazu	22-314.47-20	
Typ krajobrazu	3 — Leśne	
Podtyp krajobrazu	3b — Z przewagą siedlisk lasowych	
Data oceny	30/12/2022	
Autorzy oceny	Pomorskie Biuro Planowania Regionalnego	
	Stan zachowania lub wykształcenia	Wskazania do typowania krajobrazu priorytetowego
Cechy analityczne - charakterystyczne typologicznie		
A10a	I	TAK
A2a	II	NIE
A2c	II	NIE
A3a	II	NIE
A3b	II	NIE
A3d	II	NIE
A7a	II	NIE
Cechy analityczne - unikatowe		
A2b	I	TAK
Cechy syntetyczne		
Swojskość	-	-
Tożsamość	-	-
Tradycja	I	TAK

Sposób wskazania krajobrazu priorytetowego opracowany zgodnie z zał. nr 5 Rozporządzenia.

Sposób wskazania krajobrazu priorytetowego				
Spełnione kryteria	Reprezentatywność występowania	Unikatowość występowania	Dotychczasowa ochrona prawna	Ważność
	NIE	TAK	NIE	NIE

Walory krajobrazowe ogólnie – ocena opisowa	
Fizjonomia krajobrazu	Specyfika i geneza O specyfice fizjonomicznej jednostki krajobrazowej decydują elementy przyrodnicze i geomorfologiczne – zwarty kompleks leśny oraz zróżnicowana rzeźba terenu z cennymi pod względem przyrodniczym jeziorami lobeliowymi. Krajobraz seminaturalny, w pewnym stopniu przekształcony przez gospodarkę wodną przeprowadzoną przez człowieka, falista rzeźba terenu została uformowana w wyniku działania lądolodu. Krajobraz położony jest w dwóch głównych jednostkach geomorfologicznych. Są to wysoczyzna morenowa (wysoczyzna pomyska, w większości pagórkowata i wzgórzowa) oraz dno dolinne. Obejmują one odpowiednio 79% i 18% powierzchni krajobrazu. Jednostka w przeważającej części położona jest w pagórkowatej strefie marginalnej z okresu zlodowacenia bałtyckiego. Południowo-wschodni skraj krajobrazu położony jest w strefie wału moren akumulacyjnych, średnia wysokość tego obszaru wynosi ok. 210 m n.p.m., ze szczytami moren sięgającymi nawet 237 m n.p.m.. Przez środek krajobrazu w kierunku północnym przebiega rynnna subglacialna z pięcioma misami jeziornymi. Obszar charakteryzuje się nachyleniem w kierunku północno-zachodnim. Charakterystyka: Dominującą formą pokrycia i użytkowania terenu jest las obejmujący ok. 79% powierzchni krajobrazu, zbiorniki wodne oraz ciekі pokrywają ok. 10% powierzchni krajobrazu. Tereny podmokłe, zlokalizowane przede wszystkim nad brzegami jezior, ale także w śródleśnych obniżeniach terenu występują na około 5% powierzchni obszaru. Stosunkowo zwarty obszar lasu poprzecinany jest niewielkimi obszarami rolnymi, a także łąkami i pastwiskami tworząc swoistą mozaikę krajobrazową. W ich obrębie zlokalizowana jest zabudowa osad Cechyny, Jabłończ i Ociaskowo oraz rozwinięta agroturystyka nad brzegami jezior. Obszar w sposób znaczący przekształcony w ciągu ostatniego 150-lecia poprzez wprowadzenie systemów odwadniających torfowiska, oraz systematycznie ich zalesianie, doprowadziło do pomniejszenia się obszarów podmokłych i utraty zdolności do retencji wody opadowej. Krajobrazy sprzężone Jednostka graniczy z krajobrazem w podtypie 6d o nr 22-314.47-102, którego fragmenty stanowią domknięcie widokowe tytułowej jednostki.
Walory przyrodnicze	Ocena ogólna: jednostka krajobrazowa o unikatowych walorach przyrodniczych. Specyfika walorów przyrodniczych - przyrodnicze elementy pokrycia terenu: Tereny leśne zawierają się w jednym kompleksie o dużej powierzchni. Dominującymi typami siedlisk leśnych są: las świeży, las mieszany świeży, bór mieszany świeży

	W krajobrazie występuje sześć jezior lobeliowych. Są to: Jezioro Cechyńskie Małe, Jezioro Cechyńskie Wielkie, Jezioro Pipionko, Jezioro Głębocko, Jezioro Gubisz oraz Jezioro Stary Staw. W obrębie krajobrazu występują dwa torfowiska wysokie w jego zachodniej i północnej części, jedno torfowisko niskie oraz jedno torfowisko przejściowe w północnej części, które swoim zasięgiem obejmują 3% jednostki. W pobliżu jezior Pipionko i Opławiec znajdują się torfowiska przejściowe o znikomej powierzchni. Walory krajobrazowe – lasy i liczne jeziora sprzyjają rozwojowi turystyki pobytowej i kwalifikowanej. Formy ochrony przyrody: – Rezerwat Jezioro Głębocko (wodny); – Rezerwat Jezioro Cechyńskie Małe (wodny); – Natura 2000 PLH Bytowskie Jeziora Lobeliowe; – 2 użytki ekologiczne. Korytarze ekologiczne (rangi): Przez obszar krajobrazu przebiega korytarz ekologiczny doliny Bytowej i lasów koło Bytowa rangi subregionalnej, pełniący funkcję swoistego bypassu łączącego się z korytarzem o randze ponadregionalnej Doliny Słupi i Wdy.
Walory kulturowe	Ocena ogólna: jednostka krajobrazowa o niewielkich walorach kulturowych. Specyfika walorów i ich nasycenia w jednostce Rozległy obszar leśny z punktowymi elementami kulturowymi. Formy ochrony zabytków: – 3 zabytki nieruchome ujęte w ewidencjach zabytków (wojewódzkiej i gminnych) – 2 budynki mieszkalne i stodoła w miejscowości Rzepnica, Harmonijność, spójność oraz stopień zachowania (autentyczność) historycznej substancji: dobra - zabudowania historyczne w stosunkowo dobrym stanie; brak znaczących elementów dysharmonijnych.
Walory akustyczne, zapachowe i sanitarne	Walory akustyczne: – nie określono. Walory zapachowe: – nie określono. Walory sanitarne: – zbiorowiska leśne w sposób bezpośredni i pośredni oddziałują fitosanitarnie, wpływając na zdrowotne walory przestrzeni, tworząc warunki do aktywnego wypoczynku i przeciwdziałając zagrożeniom zdrowia – zarówno ludzi mieszkających w sąsiedztwie lasów, jak i czynnie korzystających z rekreacji w ich obszarze.
Dynamika krajobrazu*****	

***** wypełnia się obligatoryjnie w ramach kolejnych audytów krajobrazowych

Fizjonomia krajobrazu

Rzeźba terenu krajobrazu priorytetowego ukształtowała się w okresie ostatniego zlodowacenia bałtyckiego, stadiu pomorskiego. Wśród utworów powierzchniowych dominują tu gliny zwałowe powstałe w wyniku wytopienia się i osadzania materiału skalnego pod lodowcem lub na jego powierzchni. W późniejszym okresie, po ustąpieniu lodowca, uległa ona przeobrażeniom w wyniku procesów akumulacji wodnej, eolicznej i organicznej. W części północnej występują słabo czytelne w krajobrazie leśnym ozy, natomiast w części środkowo-wschodniej zlokalizowane są dwa ozy które górują nad okolicznym krajobrazem. Rozciągają się one na długość 500-750 metrów długości i 250 do 400 metrów szerokości i wyniesione są ok. 25-30 metrów ponad otaczający krajobraz.

W południowym obszarze moren czołowych, wzgórza osiągają średnie wartości ok. 210 m. n.p.m., ze szczytami moren sięgającymi nawet 237 m n.p.m, krajobraz obniża się w kierunku północno-zachodnim do wartości ok. 180-190 m n.p.m.

W granicach krajobrazu priorytetowego swoje źródła ma niewielka rzeka Krępa, będąca lewym dopływem Słupi, a także bezimienny prawy dopływ rzeki Bytowej. Rzeka Krępa w swoim górnym odcinku, przepływa łagodnym nurtem przez jeziora: Opławiec, Cechyńskie Wielkie oraz Cechyńskie Małe, a następnie pokonuje przełom pomiędzy wzgórzami morenowymi do jez. Głębocko, gdzie spadek wynosi ok. 10‰ na odcinku ok. 1700 metrów, a różnica wysokości pomiędzy jeziorami wynosi ok. 18m.

Początkowo jeziora: Opławiec, Pipionko, Cechyńskie Wielkie, Cechyńskie Małe, Głębocko, Stary Staw były bezodpływowe i zostały włączone do egzoreicznego systemu odwadniania siecią rowów. Dodatkowo wokół jezior powstała sieć dopływów z rowów melioracyjnych, odwadniających pierwotnie bezodpływowe obniżenia terenu obejmujące torfowiska oraz bory i lasy bagienne.

Obszar cechuje się występowaniem licznych, ale niewielkich zabagnień zlokalizowanych w północnej części jednostki a także na wschód od wsi Cechyny – te stanowią obszar źródliskowy dla dopływu Bytowej.

Walory przyrodnicze

Wolorami przyrodniczymi obszaru są rozległe kompleksy buczyny, porożcinane mozaiką borów bagiennych, olsów oraz śródleśnych polan o użytkowaniu rolniczym, bądź łąkowo-pastwiskowym. Na zachód od wsi Cechyny dominuje bór mieszany świeży z nasadzeniami sosny.

Zwarta ściana lasu okala torfowisko typu wysokiego, zlokalizowane na północ od jeziora Gubisz. Obszar torfowiska poprzecinany jest rowami odwadniającymi, występuje przesuszona roślinność torfowiskowa z udziałem krzewinek i drzew typowych dla boru bagiennego, z gatunkami typowymi: wełnianką wąskolistną oraz torfowcem kończystym. W zdegradowanych borach bagiennych w drzewostanie odnotowuje się duży udział brzozy natomiast w runie dominują krzewinki borowe. Drugie z torfowisk wysokich zlokalizowane jest na skraju krajobrazu priorytetowego na południe od wsi Pomysk Wielki jest częściowo zalesione z 80-letnim drzewostanem brzozowym.

W granicach krajobrazu priorytetowego, zlokalizowane są także torfowiska typu przejściowego i niskiego, zlokalizowane na północnym skraju jednostki – na wschód od wsi Pomysk Wielki. Oba obszary są częściowo porośnięte lasem olsowym, któremu towarzyszą zbiorowiska łąk wilgotnych, szuwały wielkoturzycowe oraz zarośla.

Na obszarze krajobrazu priorytetowego w czasach historycznych znajdowały się rozległe obszary podmokłe i torfowiskowe, miejscowo wydobywano torf na cele opałowe. W wyniku rozbudowy sieci rowów melioracyjnych większość z obszarów podmokłych uległo osuszeniu, co umożliwiło

wprowadzenie gospodarki leśnej na tym terenie. Kurczące się obszary torfowiskowe mają szczególne znaczenie dla zdolności retencyjnej lasów.

Fot. 2. Widok lotniczy na jez. Cechyńskie Wielkie

W granicach krajobrazu priorytetowego znajdują się dwa rezerваты przyrody: Jezioro Cechyńskie Małe i Jezioro Głęboczko, których sumaryczna powierzchnia obejmuje około 4% powierzchni krajobrazu. Przedmiotem ochrony przyrody w rezerwach Jezioro Cechyńskie Małe oraz Jezioro Głęboczko są jeziora lobeliowe wraz z ich charakterystycznymi biocenozami, w szczególności populacje cennych gatunków roślin i zwierząt. Do szczególnie cennych gatunków występujących w szacie roślinnej rezerwatów należą: stroiczka wodna, poryblin jeziorny, brzeżyca jednokwiatowa.

Poza niezwykle cennymi jeziorami lobeliowymi, w granicach krajobrazu priorytetowego znajdują się dwa jeziora eutroficzne: Opławiec i Helenowo, stanowiące stanowisko dla grążela żółtego, grzybeni białej oraz zespołu rdestnicy pływającej. Roślinność podwodna jest skąpa, najczęściej w postaci niewielkich skupisk tworzonych przez wywłócznika kłosowego, moczarkę kanadyjską i rdestnicę.

Obszar Natura 2000 PLH obejmuje 56% powierzchni krajobrazu. Obszar Natura 2000 PLH Bytowskie Jeziora Lobeliowe obejmuje swoim zasięgiem siedliska żyznej buczyny, borów i lasów bagiennych, grądu subatlantyckiego, jezior lobeliowych, dystroficznych zbiorników wodnych, łąk wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych, niżowych świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie, pomorskiego kwaśnego lasu brzoźowo-dębowego, torfowisk wysokich i przejściowych z towarzyszącymi im trzęsawiskami, starorzeczy i eutroficznych zbiorników wodnych z wolno pływającymi w toni wodnej makrofitami.

Fot. 3. Widok na strefę brzegową jez. Pipionko

W granicach jednostki krajobrazowej, zlokalizowane są także dwa użytki ekologiczne, choć sumarycznie znikomą część powierzchni krajobrazu, obejmują swoim zasięgiem dwa niewielkie jeziora lobeliowe: Stary Staw oraz Gubisz.

Lasy ochronne obejmują 23% powierzchni krajobrazu. Lasy wodochronne, położone w bezpośrednim sąsiedztwie jezior lobeliowych Rzepnica, Rzepnica Mała, Głębocko, Cechyńskie Wielkie, Cechyńskie Małe, Gubisz, Pipionko, Opławiec. W obszarze krajobrazu zostały wyznaczone lasy o szczególnych walorach przyrodniczych (hcvf), które swoim zasięgiem obejmują 50% powierzchni krajobrazu.

Nad brzegami jezior odnaleziono ślady bytowania wydry europejskiej oraz żurawi, natomiast w jeziorach stwierdzono występowanie rzadkiej ichtiofauny: minoga strumieniowego, traszki grzebieniastej oraz kozy pospolitej.

WARTOŚCI ESTETYCZNO-WIDOKOWE

Wartości estetyczno-widokowe		
Lp.	Elementy ekspozycji	Opis
1.	dominanty krajobrazowe	nie określa się
2.	akcenty krajobrazowe	– wiadukt nad dawna trasą kolejową w rejonie Jeziora Rzepnica; – tradycyjna ceglana stodoła w Szarzynie (przy granicy jednostki, fot. 5).
3.	przedpola ekspozycji	nie określa się
4.	panoramy/sylwety miejscowości	nie określa się
5.	punkty widokowe	nie określa się
6.	ciągi widokowe	– ciągi widokowe wzdłuż drogi dojazdowej do śródlęsnej osady Ociaskowo, zarówno od strony jez. Pipionko, jak i jez. Cechyńskiego Wielkiego. Widok na malownicze pagórki użytkowane pastwiskowo (fot.4); – wzdłuż ścieżki rowerowej biegnącej wzdłuż dawnej trasy kolejowej na Jezioro Rzepnica (w większości dostępny poza sezonem wegetacyjnym).
7.	otwarcia widokowe	– w miejscowości Cechyny na wzniesieniu, z widokiem w kierunku jeziora Cechyńskiego Małego; – z drogi leśnej na Jezioro Pipionko (fot.3).
8.	osie widokowe	nie określa się
9.	platformy widokowe	– Jeziora w obrębie jednostki.

Fot. 4. Widok na pastwiska śródleśne w okolicy osady Ociaskowo

ZAGROŻENIA DLA MOŻLIWOŚCI ZACHOWANIA WARTOŚCI KRAJOBRAZU

Analizowana jednostka charakteryzuje się stosunkowo niewielkim stopniem zagrożenia. W jej granicach zinwentaryzowano łącznie 9 typów zagrożeń – obejmujących zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego, fizjonomii krajobrazu oraz walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych. Zagrożenia występują w 22 poligonach.

Zmiany układów hydrologicznych lub zasilanie tych ubogich w wapń jezior prowadzi w konsekwencji do alkalizacji wód i eliminuje charakterystyczną roślinność, będącą relikdami borealno-atlantycznymi.

W obrębie krajobrazu występują nieliczne zagrożenia związane z istniejącą siecią kanałów melioracyjnych na obszarze cennych torfowisk. W wyniku zaburzonych stosunków wodnych, następuje przesuszenie siedlisk obszarów torfowiskowych i obumieranie roślinności torfowiskotwórczej.

Zestawienie zróżnicowania zidentyfikowanych typów zagrożeń (synteza)				
Lp.	Kod zagrożenia	Rodzaj zagrożenia	Liczba występowania	Sumaryczny % powierzchni krajobrazu
1.	A.2.1.	Osuszanie torfowisk i bagien oraz likwidacja ich naturalnej szaty roślinnej	17	2,99
2.	A.2.2.	Fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk lądowych	1	0,69
3.	A.2.3.	Naturalna i przyspieszona przez działalność człowieka sukcesja zbiorowisk zaroślowych i leśnych na naturalne i półnaturalne zbiorowiska nieleśne	17	2,99
4.	A.2.4.	Likwidacja drobnoskalowych siedlisk i ekosystemów nieleśnych	1	0,69
5.	A.2.5.	Wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej	2	0,4
6.	A.3.3.	Wzrost zagęszczenia barier ekologicznych w krajobrazie	1	0,34
7.	A.3.4.	Zawężanie szerokości naturalnych i półnaturalnych stref ekotonowych	4	3,4
8.	C.1.1.	Chaos przestrzenny i stylistyczny form zagospodarowania terenu	1	0,34
9.	D.3.3.	Zanieczyszczenie wód	1	2,18

Kody zagrożeń zgodnie z Tabelą 1. zał. nr 6 Rozporządzenia.

Zestawienie obszarów, na których zidentyfikowano zagrożenia						
Lp.	ID obiektu	Kod zagrożenia	Źródło zagrożenia	Pochodzenie zagrożenia	Skala zagrożenia	% powierzchni krajobrazu
1.	2117	D.3.3.,A.3.4.	I.1, III.1.5, III.5	Z	5	2,18
2.	2118	A.2.2.,A.2.4.,A.3.4.	III.5, VI.2, VI.3	W	5	0,69
3.	2121	A.3.4.	VI.2, VI.3	W	5	0,19
4.	2421	A.2.1.,A.2.3.	III.4	W	8	0,03

5.	2426	A.2.1.,A.2.3.	III.4	W	8	0,03
6.	2427	A.2.1.,A.2.3.	III.4	W	8	0,02
7.	2434	A.2.1.,A.2.3.	III.4	W	8	0,08
8.	2456	A.2.1.,A.2.3.	III.4	W	8	0,07
9.	2479	A.2.1.,A.2.3.	III.4	W	8	0,17
10.	2484	A.2.1.,A.2.3.	III.4	W	8	0,06
11.	2485	A.2.1.,A.2.3.	III.4	W	8	0,08
12.	2486	A.2.1.,A.2.3.	III.4	W	8	0,54
13.	2487	A.2.1.,A.2.3.	III.4	W	8	0,17
14.	2488	A.2.1.,A.2.3.	III.4	W	8	0,56
15.	2489	A.2.1.,A.2.3.	III.4	W	8	0,02
16.	2490	A.2.1.,A.2.3.	III.4	W	8	0,04
17.	2491	A.2.1.,A.2.3.	III.4	W	8	0,32
18.	2492	A.2.1.,A.2.3.	III.4	W	8	0,41
19.	2493	A.2.1.,A.2.3.	III.4	W	8	0,27
20.	2494	A.2.1.,A.2.3.	III.4	W	8	0,12
21.	2661	A.2.5.,C.1.1.,A.3.3.,A.3.4.	I.1., I.3., I.4.	W	8	0,34
22.	2662	A.2.5.	I.1.1., VI.1., VI.2.	W	8	0,06

Zgodnie z Tabelą 2., 3. i 4. zał. nr 6 Rozporządzenia:

źródło zagrożenia: I.1. Budownictwo, I.1.1. Niski poziom i przypadkowość zabudowy terenu, I.1.2. Niezgodność budownictwa ze stylem architektonicznym regionu i typu krajobrazu, I.2.1. Drogownictwo, I.2.2. Komunikacja, I.2.3. Ruch komunikacyjny, I.2.4. Transport morski, I.3. Infrastruktura techniczna, I.4. Procesy urbanizacyjne, I.5. Planowanie przestrzenne, I.5.1. Brak planowania krajobrazu; I.6. Architektura terenów zieleni, I.7. Inne; II.1. Energetyka, II.1.1. Górnictwo, II.1.2. Ciepłownictwo, II.1.3. Energia odnawialna, II.2. Inżynieria środowiskowa, II.3. Przemysł, II.3.1. Zmiany technologii produkcji, II.4. Gospodarka komunalna, II.4.1. Odpady medyczne, II.5. Inne; III.1. Rolnictwo, III.1.1. Intensyfikacja rolnictwa, III.1.2. Zaniechanie rolnictwa, III.1.3. Ogrodnictwo, III.1.4. Upowszechnienie się upraw monokulturowych, III.1.5. Chemizacja i mechanizacja rolnictwa, III.2. Gospodarka wodna, III.3. Gospodarka morska, III.4. Gospodarka leśna, III.5. Inne; IV.1. Naturalne procesy przyrodnicze, IV.2. Brak zabiegów ochronnych; V.1. Niedostateczne środki finansowe, V.2. Presje ekonomiczne; VI.1. Turystyka, VI.2. Sport i rekreacja, VI.3. Nielegalne pozyskanie, VI.4. Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa, VI.5. Wandalizm, VI.6. Mieszanie się wzorców lokalnych i procesów globalnych w danym obszarze;

pochodzenie zagrożenia: **W** – wewnętrzne; **Z** – zewnętrzne;

skala zagrożenia: **zagrożenia potencjalne** to zagrożenia mogące z dużym prawdopodobieństwem wystąpić na analizowanym obszarze (w granicach danego krajobrazu) do czasu następnego audytu krajobrazowego: **0** - brak zagrożeń; **1** - niewielkie; **2** - umiarkowane; **3** - duże; **zagrożenia istniejące** to zagrożenia występujące aktualnie: **4** - niewielkie, o słabnącym natężeniu; **5** - niewielkie, względnie stałe; **6** - niewielkie, o narastającym natężeniu; **7** - umiarkowane, o słabnącym natężeniu; **8** - umiarkowane, względnie stałe; **9** - umiarkowane, o narastającym natężeniu; **10** - duże, o słabnącym natężeniu; **11** - duże, względnie stałe; **12** - duże, o narastającym natężeniu.

Fot. 5. Tradycyjna ceglana stodoła w Szarzynie, stan zły.

REKOMENDACJE I WNIOSKI DOTYCZĄCE KSZTAŁTOWANIA I OCHRONY KRAJOBRAZU

Rekomendacje i wnioski dla poziomu regionalnego znajdują się w rozdziale 7.1. w części II – WYNIKI AUDYTU.

Rekomendacje i wnioski dla poziomu lokalnego		
Lp.	Zagadnienie	Rekomendacje i wnioski
EKOSYSTEMY I STRUKTURA EKOLOGICZNA KRAJOBRAZU		
1.	RZEŻBA TERENU	a) sytuowanie i komponowanie brył budynków przy jak najmniejszej ingerencji w naturalne ukształtowanie terenu, unikanie wysokich skarp, nasypów oraz murów oporowych;
2.	OBSZARY HYDROGENICZNE	a) objęcie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego obszarów w zlewni jeziora lobeliowego Gubisz i wskazanie w nich możliwości lokalizacji nowej zabudowy tylko pod warunkiem przyłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej; b) zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego pasów szuwarów wzdłuż brzegów jezior i rozlewisk; niedopuszczenie do ich niszczenia, przerywania ciągłości i zmniejszenia powierzchni; c) renaturalizacja, w tym przywracanie naturalnych warunków wodnych na obszarach objętych zabiegami melioracyjnymi, zwłaszcza torfowisk leśnych i śródpolnych;
3.	EKOSYSTEM	a) ochrona i kształtowanie ekotonów brzegowych zbiorowisk leśnych z ograniczeniem realizacji nowej zabudowy w obrębie śródleśnych polan; b) ograniczenie parcelacji i grodzenia działek, zwłaszcza w strefie korytarzy ekologicznych oraz brzegów jezior i małych oczek wodnych, torfowisk i podmokłości; c) przywrócenie dostępu do brzegu wód śródlądowych, w miejscach, gdzie ogrodzenia nieruchomości (campingów, ośrodków, domów letniskowych itp.) dochodzą do wody uniemożliwiając lub utrudniając dostęp do wody i migrację zwierząt; d) ochrona strefy brzegowej jezior w celu zachowania naturalnej roślinności przybrzeżnej i przeciwdziałania niepożądanym zmianom zbiorowisk roślinnych w strefie przybrzeżnej i litoralu jeziora;
4.	OBSZARY LEŚNE	a) zachowanie w stanie dotychczasowym harmonijnego krajobrazu polan śródleśnych, tworzących wnętrza krajobrazowe - wprowadzenie zakazu zalesiania i zabudowy; b) dążenie do wykształcenia i zachowania krajobrazów leśnych o zróżnicowanej strukturze wiekowej, z możliwie wysokim udziałem starodrzewów, przestojów i drzew biocenotycznych (drzewa stare, dziuplaste, wielopniowe, stanowiące siedliska porostów i grzybów);

5.	OBSZARY ROLNICZE	a) ograniczenie przeznaczenia terenów rolnych na cele nierolnicze na obszarach polan śródleśnych poza obszarami obowiązujących mpzp i decyzji o warunkach zabudowy; b) wprowadzenie zakazu zabudowy trwałych użytków zielonych na glebach pochodzenia organicznego za wyjątkiem obiektów przeznaczonych na potrzeby indywidualnych gospodarstw rolnych w obszarze polan śródleśnych; c) wspieranie i promowanie utrzymywania tradycyjnej gospodarki łąkowo-pastwiskowej na użytkach zielonych, zwłaszcza ekstensywnego wypasu i użytkowania kośnego łąk i pastwisk świeżych oraz wilgotnych w obszarze polan śródleśnych użytkowanych pastwiskowo; d) zachowanie i ochrona zadrzewień na obszarach rolniczych, wzdłuż miedz, lokalnych dróg gruntowych, rowów melioracyjnych i lokalnych podmokłości w obszarze polan śródleśnych;
6.	ZIELEŃ URZĄDZONA	a) stosowanie nasadzeń gatunków rodzimych jako zieleni przydomowej;
7.	PRZECIWDZIAŁANIE ANTROPOPRESJI	a) eliminacja nielegalnej zabudowy w zlewniach bezpośrednich jezior lobeliowych; b) dążenie do ograniczenia penetracji płytkiego litoralu jeziora i jego obrzeży oraz niszczenia strefy brzegowej, w tym gatunków chronionych; c) lokalizacja nowej zabudowy wyłącznie z zapewnionym podłączeniem do kanalizacji sanitarnej w zlewniach bezpośrednich jezior: Gubisz i Rzepnica;
STRUKTURA OSADNICZA I POTENCJAŁ KULTUROWY		
8.	OSADNICTWO	a) wprowadzenie zakazu realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (zakaz nie dotyczy realizacji inwestycji celu publicznego); b) wprowadzenie zakazu realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (zakaz nie dotyczy realizacji inwestycji celu publicznego); c) pierwszeństwo wykorzystania obszarów istniejącego zagospodarowania miejscowości i dawnych siedlisk oraz ograniczanie niekontrolowanego rozwoju osadnictwa;
9.	ARCHITEKTURA	a) stosowanie tradycyjnych i charakterystycznych dla tej lokalizacji form architektury jako inspiracji (z uwzględnieniem bryły, w tym kształtu dachu, kompozycji elewacji, kolorystyki, materiałów oraz detalu architektonicznego); b) realizacja obiektów budowlanych z zachowaniem cech zabudowy charakterystycznych dla tej części regionu; c) wprowadzenie w aktach planowania przestrzennego, szczególnie w mpzp wymogów dotyczących kolorystyki oraz rozwiązań materiałowych w zakresie wykończenia elewacji oraz pokrycia dachowego zgodnych z tradycją miejsca;

		d) niewprowadzanie obcych stylistycznie elementów konstrukcyjnych i zdobniczych budynków, w szczególności charakterystycznych dla innych regionów kraju; e) preferowane stosowanie materiałów wykończeniowych pochodzenia naturalnego takich jak drewno, kamień, ceramika;
10.	DZIEDZICTWO KULTUROWE	a) podjęcie działań w zakresie zabezpieczenia i zachowania niszczących obiektów stanowiących dominanty (gorzelnia) i akcenty krajobrazowe (Wierszyno 8) istotnych dla krajobrazu priorytetowego poprzez wykonanie niezbędnych prac budowlanych, a w przypadku obiektu zabytkowego również prac konserwatorskich i restauratorskich; b) weryfikacja terenowa potencjalnych niezaewidencjonowanych obiektów archeologicznych o własnej formie terenowej, zidentyfikowanych na podstawie analizy danych LiDAR; c) dla obszarów potencjalnych badań archeologicznych pozostawiać maksymalnie nienaruszoną powierzchnię gleby, w szczególności nie obalać drzew, nie prowadzić przez nie zrywki, nie stosować maszynowego przygotowania gleby; d) w przypadku pozytywnej weryfikacji potencjalnych obiektów archeologicznych objęcie obszaru stanowiska archeologicznego odpowiednią formą ochrony;
11.	INFRASTRUKTURA	a) uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewni bezpośredniej jezior Gubisz, Rzepnica i Cechyńskie; b) wprowadzenie zakazu lokalizacji farm fotowoltaicznych wraz z towarzyszącą infrastrukturą, poza instalacjami spełniającymi kryteria mikroinstalacji fotowoltaicznych (zgodnie z ustawą OZE); c) ograniczenie wprowadzania ekranów akustycznych, a w przypadku ich stosowania, wykorzystanie materiałów i form harmonizujących z krajobrazem, uwzględniających potrzebę minimalizacji kolizji z ptakami; d) budowa i modernizacja układu komunikacyjnego wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą, z uwzględnieniem walorów krajobrazowych oraz z zachowaniem ciągłości systemu przyrodniczego (szczególnie przez zastosowanie przejść dla zwierząt); e) wprowadzenie ograniczenia lub zakazu lokalizacji paneli fotowoltaicznych na obszarach i obiektach zabytkowych (w szczególności objętych wpisem do rejestru zabytków oraz ujętych w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków);
WALORY WIDOKOWE I ESTETYKA		
12.	EKSPOZYCJA	a) ograniczanie reklam oraz sukcesji roślinności poprzez usuwanie krzewów i podrostu drzew w celu zachowania ciągu widokowego trasy rowerowej na Jez. Rzepnica; b) wykluczanie obiektów potencjalnie dysharmonizujących, dominujących pod względem wysokościowym, kubaturowym czy kolorystycznym, zakłócających walory krajobrazowe, w tym

		wskazane elementy ekspozycji, ewentualne dopuszczenie tego typu inwestycji, wyłącznie po stwierdzeniu niewielkiego oddziaływania krajobrazowego, na podstawie analiz widokowych wykonanych na etapie przedprojektowym;
13.	TURYSTYKA I REKREACJA	a) ograniczenie lokalizacji substandardowych lub dysharmonizujących obiektów turystycznych, letniskowych oraz mieszkaniowych, w tym niezwiązanych trwale z gruntem, m.in. przyczep mieszkalnych, starych pojazdów, starych obiektów zaadaptowanych prowizorycznie do funkcji rekreacyjnej itp.; b) organizacja i utrzymanie sieci znakowanych szlaków turystycznych, eksponujących atrakcje krajobrazowe;
14.	PRZESTRZEŃ PUBLICZNA	a) dostosowanie skali i formy obiektów małej architektury do istniejącego krajobrazu kulturowego, stanowiącego wartość krajobrazową, w tym w zakresie utrzymania kolorystyki oraz rozwiązań materiałowych; b) stosowanie ogrodzeń nawiązujących do tradycyjnych form i materiałów stosowanych w tej części regionu; c) wprowadzenie ograniczenia lokalizacji tablic i urządzeń reklamowych, w tym na ogrodzeniach nieruchomości, z dopuszczeniem szyldów na budynkach, w których funkcjonuje dany podmiot gospodarczy; d) wprowadzenie ograniczenia stosowania prefabrykowanych ogrodzeń betonowych w miejscach eksponowanych, takich jak fronty działek oraz inne miejsca widoczne z terenów przestrzeni publicznej;
INNE		
15.	POZOSTAŁE ZAGADNIENIA	a) uwzględnienie i koordynacja działań podejmowanych dla osiągnięcia celów ochrony przyrody, wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych obszarów: Rezerwatów przyrody i Natura 2000;

Wskazania obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony zabytków		
Forma ochrony	Przedmiot ochrony	Lokalizacja
wpis do rejestru zabytków	nie wskazuje się	–
wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa	nie wskazuje się	–
uznanie za pomnik historii	nie wskazuje się	–
utworzenie parku kulturowego	nie wskazuje się	–
ustalenie ochrony w mpzp i lub decyzjach lokalizacyjnych	nie wskazuje się	–

Wskazania obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody		
Forma ochrony	Przedmiot ochrony	Lokalizacja
park krajobrazowy	Krajobraz młodoglacjalny – wzgórz morenowych z cennymi w stali Polski jeziorami lobeliowymi	gmina miejsko-wiejska Bytów, gmina wiejska Studzienice, gmina miejsko-wiejska Miastko, gmina wiejska Koczała, gmina wiejska Lipnica, gmina wiejska Kołczygłowy, gmina wiejska Tuchomie, gmina wiejska Parchowo
obszar chronionego krajobrazu	nie wskazuje się	–
zespół przyrodniczo-krajobrazowy	nie wskazuje się	–

Wskazania obszarów objętych formami ochrony przyrody, które ze względu na znaczący spadek wartości krajobrazu wymagają pogłębionej analizy zasadności ich dalszej ochrony:
nie wskazuje się
Wskazania do uzupełnienia stanu wiedzy w zakresie, w którym na czas sporządzania audytu dane i informacje były niedostępne, a są istotne dla osiągnięcia celu audytu krajobrazowego:
nie wskazuje się

KATALOG LOKALNYCH FORM ARCHITEKTONICZNYCH ZABUDOWY

Obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną:
nie wskazuje się
Lokalne formy architektoniczne zabudowy:
nie wskazuje się

OPINIONOWANIE

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA I KARTOGRAFICZNA

Opracowane zgodnie z Tabelą 4. zał. nr 3 Rozporządzenia (Moduł V)

Spis fotografii:		
Tytuł zdjęcia – nazwa pliku	Autor i data wykonania	Georeferencja
Fot. 1. Widok lotniczy na faliste pastwiska śródleśne w okolicy osady Ociaskowo_22-314.47-20_F_f1	PBPR 14.09.2021	54°10'15.3" N 17°35'27.9" E
Fot. 2. Widok lotniczy na jez. Cechyńskie Wielkie_22-314.47-20_P_f2	PBPR 14.09.2021	54°10'13.9" N 17°35'26.4" E
Fot. 3. Widok na strefę brzegową jez. Pipionko_22-314.47-20_P_f3	PBPR 14.09.2021	54°14'45.1" N 17°28'14.9" E
Fot. 4. Widok na pastwiska śródleśne w okolicy osady Ociaskowo_22-314.47-20_W_f4	PBPR 14.09.2021	54°10'12.8" N 17°35'39.7" E
Fot. 5. Tradycyjna ceglana stodoła w Szarzynie_22-314.47-20_K_f5	PBPR 14.09.2021	54°11'11.2" N 17°36'3.2" E
Spis rycin:		
-		
Spis map:		
Mapa jednostki krajobrazowej_22-314.47-20_m1		